PIRMĀS INSTANCES TIESAS RĪKOJUMS
(ceturtā palāta)
2007. gada 12. martā *

Lieta T-417/04

Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, ko pārstāv E. Bevilakva [*E. Bevilacqua*] un F. Kapelli [*F. Capelli*], advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv L. Vizadžo [*L. Visaggio*] un E. Rigīni [*E. Righini*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Ungārijas Republika, ko pārstāv P. Gotfrīds [*P. Gottfried*], pārstāvis,

* Tiesvedības valoda — itāļu.

par prasību atcelt tiesību normu, saskaņā ar kuru tiesības izmantot nosaukumu "Tocai friulano" ir paredzētas līdz 2007. gada 31. martam un kura paskaidrojošas piezīmes veidā ir ietverta I pielikuma 103. punktā Komisijas 2004. gada 9. augusta Regulai (EK) Nr. 1429/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 753/2002, ar ko paredz konkrētus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1493/1999 piemērošanai attiecībā uz konkrētu vīna nozares produktu aprakstu, apzīmējumu, noformējumu un aizsardzību (OV L 263, 11. lpp.).

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši V. Vadapals [*V. Vadapalas*] un N. Vāls [*N. Wahl*],
sekretārs E. Kulons [*E. Coulon*],

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

Atbilstošās tiesību normas

1 Padomes 1999. gada 17. maija Regulas (EK) Nr. 1493/1999 par vīna tirgus kopīgo organizāciju (OV L 179, 1. lpp., turpmāk tekstā — "pamatregula"), kas piemērojama no 2000. gada 1. augusta, 19. pantā paredzēts, ka "dalībvalstis klasificē to vīnogulāju šķirnes, kuri paredzēti vīna ražošanai", un "klasifikācijā dalībvalstis norāda

vīnogulāju šķirnes, kas piemērotas, lai ražotu katru no noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīvajiem vīniem, kuri ražoti to teritorijā".

2 Pamatregulas 47.–53. pantā un VII un VIII pielikumā ietverts Kopienas tiesiskais regulējums, kas piemērojams noteiktu vīna nozares produktu aprakstam, nosaukumiem, noformējumam un aizsardzībai.

3 Pamatregulas 47. panta 1. punktā ir noteikts:

"Noteikumi, kas attiecas uz noteiktu produktu, uz kuriem attiecas šī regula, aprakstu, nosaukumu un prezentāciju, un noteiktu datu un terminu aizsardzību izklāstītas šajā nodaļā un VII un VIII pielikumā [..]."

4 Saskaņā ar pamatregulas 50. pantu:

"1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai, ievērojot noteikumus, kas izklāstīti Līguma par intelektuālā īpašuma tiesību komerciālajiem aspektiem 23. un 24. pantā, dotu ieinteresētajām pusēm iespēju novērst, ka ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, kuru piestiprina pie produktiem, kas minēti 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, Kopienā izmanto produktiem, kuru izcelsme nav vietā, kas norādīta konkrētajā ģeogrāfiskās izcelsmes norādē, pat ja norāda produktu patieso cilmes vietu vai ģeogrāfiskās izcelsmes norādi izmanto tulkojumā, vai arī tai pievieno tādus izteicienus kā "veids", "tips", "stils", "imitācija" vai līdzīgus.

2. Šajā pantā "ģeogrāfiskās izcelsmes norādes" nozīmē norādes, kas identificē produktu kā cēlušos kādas trešās valsts teritorijā, kas ir Pasaules Tirdzniecības organizācijas locekle, vai šādas teritorijas apvidū vai apdzīvotā vietā, gadījumos, kad zināmu produkta kvalitāti, reputāciju vai citu konkrētu īpašību var piedēvēt galvenokārt šai ģeogrāfiskajai izcelsmes vietai.

[..]"

5 Saskaņā ar pamatregulas 52. panta 1. punktu:

"Ja dalībvalsts lieto kāda noteikta apvidus nosaukumu, lai nosauktu kādu noteiktā apvidū ražotu kvalitatīvo vīnu vai vajadzības gadījumā vīnu, kas paredzēts pārstrādei šādā noteiktā apvidū ražotā kvalitatīvajā vīnā, tad šādu nosaukumu nedrīkst lietot, lai nosauktu vīna nozares produktus, kas nav ražoti tādā apvidū, un/vai produktus, kas nav apzīmēti ar šo nosaukumu saskaņā ar attiecīgajiem Kopienas vai valsts noteikumiem [..].

Neierobežojot Kopienas noteikumus attiecībā uz īpašiem noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīvā vīna veidiem, dalībvalstis attiecībā uz dažiem ražošanas nosacījumiem, ko tās var noteikt, drīkst atļaut kāda noteikta apvidus nosaukumam pievienot informāciju, kas attiecas uz ražošanas metodi, vai kādas vīnogulāju šķirnes veidu vai nosaukumu vai tā sinonīmu [..]."

6 Pamatregulas VII pielikuma B daļas 1. punktā precizēta informācija, ko vīnu etiķetēs var norādīt pēc izvēles. Minētā punkta teksts ir šāds:

"1. Ar nosacījumiem, kas vēl jānosaka, tādu produktu etiķetes, kurus iegūst Kopienā, var papildināt ar šādu informāciju:

[..]

b) attiecībā uz galda vīniem ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi un [noteiktos apvidos ražotajiem] kvalitatīvajiem vīniem:

[..]

— vienas vai vairāku vīnogulāju šķirņu nosaukumus [..]."

7 Pamatregulas VII pielikuma G daļas 3. punktā ir noteikts:

"Katra dalībvalsts atbild par tirgoto noteiktos apvidos ražoto kvalitatīvo vīnu un galda vīnu ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm kontroli un aizsardzību saskaņā ar šo regulu."

8 Pamatregula ieviesta ar Komisijas 2002. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 753/2002, ar ko paredz konkrētus noteikumus Padomes Regulas (EK) Nr. 1493/1999 piemērošanai attiecībā uz konkrētu vīna nozares produktu aprakstu, apzīmējumu, noformējumu un aizsardzību (OV L 118, 1. lpp.). Regula Nr. 753/2002 ir piemērojama kopš 2003. gada 1. augusta.

9 Regulas Nr. 753/2002 19. pantā, kura nosaukums ir "Vīnogu šķirnes norāde", ir noteikts:

"1. Uz attiecīgā vīna etiķetes var norādīt to vīnogu šķirņu nosaukumus, ko izmanto galda vīna ar ģeogrāfiskās izcelsmes norādi vai noteiktā apvidū ražota kvalitatīva vīna ražošanā, vai to sinonīmus ar noteikumu, ka:

[..]

c) šķirnes nosaukums vai viens no tā sinonīmiem neietver ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, ko lieto noteiktā apvidū ražota vīna vai galda vīna apzīmēšanai, vai tāda importēta vīna apzīmēšanai, kas minēts Kopienas un trešo valstu noslēgtajos nolīgumos, turklāt, ja tam ir pievienots vēl kāds ģeogrāfiskais apzīmējums, nosaukumu norāda uz etiķetes bez minētā ģeogrāfiskā apzīmējuma;

[..].

2. Atkāpjoties no 1. punkta c) apakšpunkta:

a) šķirnes nosaukumu vai vienu no tā sinonīmiem, kas ietver ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, var norādīt etiķetē vīnam ar minēto ģeogrāfiskās izcelsmes norādi;

b) II pielikumā uzskaitītos šķirņu nosaukumus un to sinonīmus var izmantot saskaņā ar attiecīgo valstu un Kopienas noteikumiem, kas ir spēkā šīs regulas spēkā stāšanās dienā [..]."

10 Regulas Nr. 753/2002 II pielikumā ar nosaukumu "Vīnogu šķirņu nosaukumi un to sinonīmi, kuros ietilpst ģeogrāfiskās izcelsmes norāde un ko var norādīt vīnu marķējumā saskaņā ar 19. panta 2. punktu", konkrēti attiecībā uz Itāliju ietverts nosaukums "Tocai Friulano, Tocai Italico". Atbilstoši ar to saistītajai paskaidrojošajai piezīmei "nosaukumu *Tocai friulano* un tā sinonīmu *Tocai italico* var izmantot pārejas periodā līdz 2007. gada 31. martam".

11 Pēc tam, kad 2004. gada 1. maijā Eiropas Savienībai pievienojās desmit jaunas valstis, tostarp arī Ungārijas Republika, Regula Nr. 753/2002 tika grozīta ar Komisijas 2004. gada 9. augusta Regulu (EK) Nr. 1429/2004, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 753/2002 (OV L 263, 11. lpp., turpmāk tekstā — "apstrīdētā regula"). Apstrīdētā regula ir piemērojama kopš 2004. gada 1. maija.

12 Iepriekš minētais Regulas Nr. 753/2002 19. pants netika grozīts. Attiecībā uz nosaukumu "Tocai Friulano, Tocai Italico" būtībā netika grozīts arī minētās regulas II pielikums.

13 No minētā pielikuma teksta redakcijā ar grozījumiem atbilstoši apstrīdētās regulas I pielikumam izriet, ka starp vīnogulāju šķirnēm vai to sinonīmiem 103. punktā minēts nosaukums "Tocai friulano" un 104. punktā — "Tocai italico". Attiecībā uz "Tocai friulano" paskaidrojošajā piezīmē norādīts, ka "nosaukumu "Tocai friulano" var izmantot pārejas periodā līdz 2007. gada 31. martam un vienīgi noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīviem vīniem, kas ir no Veneto un Friuli reģiona". Arī attiecībā uz "Tocai italico" paskaidrojošajā piezīmē norādīts, ka "sinonīmu "Tocai friulano" var izmantot pārejas periodā līdz 2007. gada 31. martam un vienīgi noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīviem vīniem, kas ir no Veneto un Friuli reģiona [neoficiāls tulkojums]".

14 Tāda pati norāde ar tādiem pašiem pārejas noteikumiem atrodama I pielikuma 105. punktā, kurā Francijas gadījumā runāts par vīnogulāju šķirni "tokay pinot gris"; arī attiecībā uz to paskaidrojošajā piezīmē ir noteikts, ka "sinonīmu "tokay pinot gris" var izmantot pārejas periodā līdz 2007. gada 31. martam un vienīgi noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīviem vīniem, kas ir no Lejasreinas un Augšreinas departamentiem".

15 No apstrīdētās regulas I pielikuma izriet, ka šādi noteikumi, saskaņā ar kuriem noteiktus vīnogulāju šķirņu nosaukumus vai to sinonīmus aizliegts izmantot pēc 2007. gada 31. marta, paredzēti tikai trīs iepriekš minēto nosaukumu gadījumā.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

16 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* [Friuli-Venēcijas Džūlijas autonomais reģions] ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2004. gada 15. oktobrī, cēla šo prasību.

17 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 27. janvārī, Komisija izteica iebildi par nepieņemamību saskaņā ar Pirmās instances tiesas reglamenta 114. panta 1. punktu.

18 Ar 2005. gada 21. februāra rīkojumu Pirmās instances tiesas ceturtās palātas priekšsēdētājs atļāva Ungārijas Republikai iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

19 Prasītājs savus apsvērumus par Komisijas izteikto iebildi par nepieņemamību iesniedza 2005. gada 30. martā.

20 Ungārijas Republika savu iestāšanās rakstu iesniedza 2005. gada 13. aprīlī.

21 Komisija un prasītājs savus apsvērumus par Ungārijas Republikas iestāšanās rakstu sniedza attiecīgi — 2005. gada 24. un 29. jūnijā.

22 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* prasībā Pirmās instances tiesai ietvertie prasījumi ir šādi:

— prasību atzīt par nepieņemamu;

— atcelt tiesību normu, saskaņā ar kuru nosaukumu "Tocai friulano" atļauts izmantot tikai līdz 2007. gada 31. martam un kura paskaidrojošas piezīmes veidā ietverta apstrīdētās regulas I pielikuma 103. punktā;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai, kas ietverti iebildē par nepieņemamību, ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Ungārijas Republikas iestāšanās rakstā ietvertie prasījumi ir šādi:

— prasību noraidīt kā nepieņemamu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

25 Atbilstoši Reglamenta 114. panta 1. punktam, ja viens lietas dalībnieks to lūdz, Pirmās instances tiesa var pieņemt lēmumu par nepieņemamību, neizskatot lietu pēc būtības. Atbilstoši šī paša panta 3. punktam pārējā procesa daļa notiek mutvārdos, ja vien Pirmās instances tiesa nelemj citādi. Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskata, ka tā no lietas materiāliem ir guvusi pietiekamu informāciju un ka mutvārdu process nav jāuzsāk.

Lietas dalībnieku argumenti

26 Komisija apgalvo, ka apstrīdētā regula *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* neesot skārusi individuāli EKL 230. panta 4. punkta izpratnē.

27 Komisija norāda, ka apstrīdētā regula, precīzāk, tās I pielikuma 103. punkts, ietverot vispārīgas un abstraktas tiesību normas un attiecoties uz visiem uzņēmumiem, kas darbojas vīnu ražošanas un tirdzniecības nozarēs, tas ir, vispārīgi un abstrakti noteiktam personu lokam; līdz ar to tai esot vispārīgs normatīvs raksturs.

28 Komisija izklāsta, ka, pat ja pieņemtu, ka ir pierādīts tas, ka prasītājs pats ir "Tocai friulano" vīna ražotājs, ar to vien nebūtu pietiekami, lai varētu uzskatīt, ka apstrīdētā regula to skar individuāli. Tas, ka normatīvs akts var radīt atšķirīgas faktiskās sekas dažādajiem tiesību subjektiem, kam šāds akts piemērojams, tos nepadarot atšķirīgus

no visiem pārējiem saistītajiem uzņēmumiem, tā kā šādu aktu piemērojot objektīvi noteiktiem apstākļiem.

29 Komisija norāda, ka, lai arī prasītājs atsaucas uz to, ka nosaukums "Tocai friulano" kalpojot kā kolektīva preču zīme, to tomēr nevarot atzīt par šādas it kā pastāvošas preču zīmes īpašnieku. Līdz ar to Tiesas 1994. gada 18. maija spriedums lietā C-309/89 *Codorníu*/Padome (*Recueil*, I-1853. lpp.) uz šo lietu neesot attiecināms. Komisija turklāt uzsver, ka nosaukums "Tocai friulano" esot nevis ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, bet gan vīnogulāju šķirnes nosaukums, kam — atšķirībā no cilmes vietas nosaukumiem — nepiemēro rūpniecisko un komercīpašumu regulējošās tiesību normas. Šajā lietā neesot piemērojama ne 1883. gada 20. marta Parīzes konvencija par rūpniecisko īpašumu, ne arī Pasaules Tirdzniecības organizācijas ietvaros noslēgtais Līgums par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām (OV 1994, L 336, 214. lpp.; turpmāk tekstā — "TRIPS līgums").

30 Atbildētāja apgalvo, ka apstrīdētā regula neierobežojot prasītāja reģionālo pilnvaru izlietošanas brīvību, it īpaši lauksaimniecības nozarē, jo jautājumi, kas saistīti ar vīnu cilmes vietu nosaukumiem, Itālijā ir valsts, nevis reģionu kompetencē; to apliecinot apstāklis, ka attiecīgais valsts tiesiskais regulējums, kurā pārņemts nosaukuma "Tocai friulano" izmantošanai paredzētais ierobežojums laikā, pieņemts ar valsts aktu. Atbildētāja turklāt norāda, ka lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas jomā dalībvalstu iejaukšanos ierobežojot Kopienas tiesiskais regulējums un gadījumā, ja prasītājs saskaņā ar tiesību aktiem varētu regulēt attiecīgās vīnogulāju šķirnes nosaukuma izmantošanu, šādu pilnvaru izlietošanā būtu jāievēro Kopienas tiesības. Turklāt ar to vien, ka Kopienas tiesību akta piemērošana var ietekmēt sociālekonomiskos apstākļus valsts administratīvi teritoriālā vienībā, nebūtu pietiekami, lai varētu uzskatīt, ka attiecīgais tiesību akts minēto vienību skāris individuāli.

31 Visbeidzot Komisija uzsver, ka efektīva tiesas aizsardzība esot nodrošināta tādā gadījumā, ja attiecīgās regulas tiesiskumu iespējams netieši apstrīdēt, vēršoties pret valsts tiesību aktiem, kas ar to saistīti, un tā rezultātā valsts tiesa var Tiesai iesniegt prejudiciālu jautājumu, kā tas jau darīts attiecībā uz nosaukumu "Tocai friulano".

32 Ungārijas Republika, kas atbalsta argumentus, ko Komisija izklāstījusi iebildē par nepieņemamību, turklāt norāda, ka apstrīdētās regulas norma, kuru lūgts atcelt, tieši tādā pašā veidā bijusi ietverta Regulā Nr. 753/2002 un termiņš, kad bija iespējams celt prasību par minētās regulas atcelšanu, jau esot beidzies.

33 Turklāt neesot pierādīts, ka prasītājam būtu tieša interese apstrīdētās regulas atcelšanā, jo apstrīdētajā regulā paredzētas valstu nevis to administratīvi teritoriālo vienību tiesības uz vīnogulāju šķirņu nosaukumu izmantošanu. Tādējādi apstrīdētā tiesību norma Itālijas reģioniem neradot ne tiesības, ne pienākumus.

34 To, ka prasītājam trūkstot individuālas intereses, apliecinot arī fakts, ka prasītājs neesot vienīgā persona, kas ir ieinteresēta strīdīgajā ierobežojumā laikā; šāds ierobežojums attiecībā uz *tokay pinot gris* piemērojams arī Francijas vīna ražošanas nozares uzņēmumiem.

35 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* argumentē, ka prasība esot pieņemama.

36 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* norāda, ka apstrīdētā tiesību norma to skarot tieši, jo tā ir tieši piemērojama, neatstāj rīcības brīvību iestādēm, kam jāveic tās piemērošanai nepieciešamie pasākumi, un nepārprotami attiecas uz nosaukumu

"Tocai friulano", ierobežojot tā izmantošanas laiku. Prasītājam esot tieša interese saglabāt minēto nosaukumu, tā kā tas ir attiecīgās vīnogulāju šķirnes ražotājs un vīnu ar šādu nosaukumu ražo no vīnogām, kas pilnībā savāktas tā teritorijā un veido ievērojamu daļu reģiona vīna produkcijas.

37 Prasītājs skaidro, ka apstrīdētā tiesību norma to skarot individuāli kā eksperimentāla vīna dārza īpašnieku un ražotāju vīnogulāju šķirnei "Tocai friulano", pie kura uzlabošanas tas strādā; prasītāja skatījumā lietas *Codorníu* apstākļi ir attiecināmi uz šo lietu. Prasītājs apgalvo, ka pamatregulā dalībvalstīm atļauts noteiktu ģeogrāfiskās izcelsmes norādi papildināt, pievienojot vīnogulāju šķirnes nosaukumu; attiecībā uz nosaukumu "Tocai friulano" Itālija esot rīkojusies tieši tā, līdz ar to vīnogulāju šķirnes nosaukums esot neatņemama sastāvdaļa ģeogrāfiskās izcelsmes norādei, ar ko var apzīmēt vīnu. Turklāt vīnogulāju šķirnes nosaukums esot lietu tiesības, kuru ekonomiskā un tirdzniecības vērtība ir atzīta starptautiskajās tiesībās, konkrētāk, TRIPS līgumā.

38 Apstrīdētā norma kaitējot prasītāja reģionā darbojošos vīna "Tocai friulano" ražotāju ekonomiskajām interesēm, kuru aizsardzības pienākums prasītājam reģionam izriet no likuma. Šāds kaitējums turklāt tiekot nodarīts tikai *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*, tā kā šo vīnogulāju šķirni audzē tikai šajā reģionā. Tātad prasītājs esot īpaši ieinteresēts saglabāt attiecīgo nosaukumu, kurš ir tā teritorijas īpašumā gan ekonomiskā, gan sociālā izpratnē.

39 Prasītājs arī min, ka tas esot ieinteresēts individuāli kā autonoma institūcija ar ekskluzīvām likumdošanas pilnvarām lauksaimniecības jomā; tas esot paredzēts Itālijas Konstitūcijā, kurā prasītājam piešķirtas tiesības tā kompetences jomās grozīt valsts tiesību aktus, kad vien tas to uzskata par piemērotu. Prasītājs norāda, ka reģioni, kuriem kopš 1963. gada ir konsultatīvas pilnvaras attiecībā uz vīnu

reģistrēšanu vīnogulāju šķirņu valsts reģistrā, atbilstoši Padomes 1989. gada 24. jūlija Regulai (EK) Nr. 2389/89 par vispārīgajiem noteikumiem vīnogulāju šķirņu klasifikācijai (OV L 232, 1. lpp.) ieguvuši kompetenci noteikt, kuras vīnogulāju šķirnes audzējamas to teritorijā.

40 Prasītājs turklāt apgalvo, ka Pirmās instances tiesa 1999. gada 15. jūnija spriedumā lietā T-288/97 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*/Komisija (*Recueil*, II-1871. lpp., 31. un 41. punkts) ir atzinusi, ka gadījumā, ja Kopienas tiesību akts publisko tiesību personai, kas, kā prasīts, uzskatāma par juridisku personu un kuru minētais akts skar individuāli un tieši, traucē pēc saviem ieskatiem īstenot savas pilnvaras, nodrošināma pienācīga tiesas aizsardzība.

41 Prasītājs turklāt uzsver, ka jāņem vērā projekts Līgumam par Konstitūciju Eiropai, kurā paredzēts grozīt EKL 230. panta ceturto daļu, jo minētās tiesību normas jaunajā redakcijā vairs neesot ietverta prasība, ka, lai atzītu par pieņemamām prasības, ko par Kopienas tiesību aktiem cēlušas personas, ko minētie akti skar tieši, tām jābūt arī individuāli skartām.

42 Attiecībā uz Ungārijas Republikas argumentu par noilgumu — prasītājs argumentē, ka atbildētāja šajā sakarā neesot izvirzījusi iebildi par nepieņemamību. Prasītājs norāda, ka Regulā Nr. 753/2002 noteiktais ierobežojums laikam, kad atļauts izmantot nosaukumu "Tocai friulano", esot pamatots ar Kopienas un Ungārijas Republikas noslēgto Līgumu par vīniem, kura spēkā esamību prasītājs apstrīdējis prejudiciālās tiesvedības ietvaros, kurā Tiesa taisīja 2005. gada 12. maija spriedumu lietā C-347/03 *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* un *ERSA* (Krājums, I-3785. lpp.). Tādējādi iepriekš minēto regulu neesot bijis jēgas apstrīdēt, jo tā balstījusies uz starptautisku līgumu. Kopš persona, kas iestājusies lietā, pievienojusies Eiropas Savienībai, apstākļi tomēr radikāli mainījušies, jo ar Pievienošanās

līgumu atcelti iepriekš spēkā esošie līgumi un, minētajā līgumā nepastāvot skaidrai atkāpei, piemērojamas tikai Kopienas tiesības.

Pirmās instances tiesas vērtējums

43 Atbilstoši EKL 230. panta ceturtajai daļai "jebkura fiziska vai juridiska persona [..] var griezties Tiesā par lēmumu [..], kas — kaut arī regulas [..] formā [..] — tomēr šo personu skar tieši un individuāli".

Par apstrīdētās tiesību normas raksturu

44 Atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai kritērijs tam, lai noskaidrotu, vai attiecīgais tiesību akts ir regula vai lēmums, ir tas, vai attiecīgais tiesību akts ir vispārēji piemērojams (Tiesas 1962. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās 16/62 un 17/62 *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes* u.c./Padome, *Recueil*, 901. un 918. lpp., un Pirmās instances tiesas 2005. gada 3. februāra spriedums lietā T-139/01 *Comafrica* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, Krājums, II-409. lpp., 87. punkts). Tiesību akts ir vispārēji piemērojams, ja tas attiecas uz objektīvi noteiktām situācijām un ja tas rada tiesiskas sekas abstrakti nosakāmām personu kategorijām (iepriekš minētais spriedums lietā *Comafrica* un *Dole Fresh Fruit Europe*/Komisija, 87. punkts; šajā sakarā skat. arī Tiesas 1989. gada 21. novembra spriedumu lietā C-244/88 *Usines coopératives de déshydratation du Vexin* u.c./ Komisija, *Recueil*, 3811. lpp., 13. punkts).

45 Šajā lietā apstrīdētās regulas normā, kuru atcelt vēlas prasītājs, proti, paskaidrojošajā piezīmē, kurā ietverts ierobežojums laikam, kad ļauts izmantot minētās regulas I pielikuma 103. punktā minēto nosaukumu "Tocai friulano", ir noteikts:

"Nosaukumu "Tocai friulano" var izmantot pārejas periodā līdz 2007. gada 31. martam un vienīgi noteiktos apvidos ražotiem kvalitatīviem vīniem, kas ir no Veneto un Friuli reģiona." Minētā tiesību norma ietverta pielikumā ar nosaukumu "Vīnogu šķirņu nosaukumi un to sinonīmi, kuros ietilpst ģeogrāfiskās izcelsmes norāde un ko var norādīt vīnu marķējumā saskaņā ar [Regulas Nr. 753/2002] 19. panta 2. punktu". Šis pielikums ietver divas slejas: pirmajā norādīti šķirņu nosaukumi vai to sinonīmi un otrajā — katram no pirmajā slejā minētajiem nosaukumiem norādīta valsts vai valstis, kas to drīkst izmantot. Pielikumā minēti 122 vīnogulāju šķirņu nosaukumi vai to sinonīmi un tas ietver paskaidrojošu piezīmi, kurā izklāstīti nosaukuma izmantošanas ierobežojumi, kas paredzēti trīs gadījumos. No pielikuma izriet, ka nosaukuma "Tocai friulano" izmantošanas laika ierobežojums attiecas arī uz 104. punktā minēto sinonīmu "Tocai italico" un ka 105. punktā attiecībā uz nosaukumu "tokay pinot gris" paredzēts identisks izmantošanas laika ierobežojums, kas jāievēro Francijai. Pārējiem 119 nosaukumiem vai to sinonīmiem, izņemot jau trīs minētos, šāds izmantošanas laika ierobežojums nav noteikts.

46 Tādējādi apstrīdētā tiesību norma iekļaujas vispārīgā tiesiskajā regulējumā, kura mērķis ir konkretizēt to vīnogulāju šķirņu nosaukumu vai to sinonīmu izmantošanas noteikumus, kuros ietverta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde, lai tādējādi visā Eiropas Kopienā nodrošinātu zināmu vīna ražošanas produktu aizsardzību. Šāds tiesiskais regulējums attiecas uz objektīvi definētām situācijām. Proti, uz 122 gadījumiem, kad izņēmuma kārtībā uz vīna etiķetēm var parādīties vīnogulāju šķirņu nosaukumi vai to sinonīmi. Regulas Nr. 753/2002 II pielikuma 19. panta 2. punkta b) apakšpunktā, tādā redakcijā, kas izriet no apstrīdētās regulas I pielikuma, paredzēti trīs gadījumi, kad nosaukuma izmantošana ir ierobežota laikā; prasītājs lūdz atcelt vienu no minētajām tiesību normām.

47 Minētā norma attiecas uz visiem pašreizējiem un iespējamiem audzētājiem, ražotājiem un tirgotājiem, kas izmanto minētajā normā ietverto jēdzienu. Minētā norma iekļaujas vispārējā tiesiskajā regulējumā par noteiktu vīna nozares produktu aprakstu, nosaukumiem, noformējumu un aizsardzību; šāds tiesiskais regulējums ir noteikts apstrīdētajā regulā, kas skar visus uzņēmumus un sabiedrības Eiropas Kopienā.

48 Tādējādi Kopienas tiesiskajā regulējumā paredzēts objektīvi definētās situācijās ierobežot laikā noteiktu vīnogulāju šķirņu nosaukumu vai to sinonīmu izmantošanu; šādai tiesību normai ir juridiskas sekas attiecībā uz vispārīgi un abstrakti noteiktām personu kategorijām, un šajā lietā tā piemērojama trīs gadījumos (šajā sakarā skat. Tiesas 2001. gada 31. maija spriedumu lietā C-41/99 P *Sadam Zuccherifici* u.c./ Padome, *Recueil*, I-4239. lpp., 25. punkts).

49 Tiesa jau atzinusi, ka pagaidu rakstura (Tiesas 1968. gada 11. jūlija spriedums lietā 6/68 *Zuckerfabrik Watenstedt*/Padome, *Recueil*, 595. un 605. lpp., un 1970. gada 16. aprīļa spriedums lietā 64/69 *Compagnie française commerciale et financière*/ Komisija, *Recueil*, 221. lpp., 12.–15. punkts) vai teritoriāli darbojošies (Tiesas 1979. gada 18. janvāra spriedums apvienotajās lietās no 103/78 līdz 109/78 *Société des Usines de Beaufort* u.c./Padome, *Recueil*, 17. lpp., 15.–19. punkts) ierobežojumi vai atkāpes, kas ietvertas tekstā, ir neatņemama sastāvdaļa tām tiesību normām kopumā, kuras tās ietver, un minētajiem ierobežojumiem un atkāpēm ir tikpat vispārīgs raksturs kā minētajām tiesību normām, izņemot pilnvaru nepareizas izmantošanas gadījumā (Tiesas 1993. gada 29. jūnija spriedums lietā C-298/89 Gibraltārs/Padome, *Recueil*, I-3605. lpp., 18. punkts).

50 Apstrīdētās tiesību normas vispārīgo raksturu turklāt apstiprina tas, ka noteikums ar tieši tādām pašām juridiskām sekām kā nosaukuma "Tocai friulano" izmantošanas laikam noteiktajam ierobežojumam paredzēts attiecībā uz vēl vienu vīnogulāju šķirnes nosaukumu — "tokay pinot gris", līdz ar to šāds ierobežojums objektīvi pielīdzināmā veidā skar arī Francijas reģionu Elzasu (šajā sakarā skat. Tiesas 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-142/00 P Komisija/*Nederlandse Antillen*, *Recueil*, I-3483. lpp., 60.–63. punkts).

51 Līdz ar to apstrīdētā tiesību norma ir vispārēji piemērojama EKL 249. panta otrās daļas nozīmē, un tādējādi tā ir normatīva rakstura pasākums.

Par to, vai prasītājs skarts individuāli

52 Atbilstoši judikatūrai pastāv iespēja, ka noteikums, kam pēc tā būtības un piemērojamības ir normatīvs raksturs, ciktāl tas vispār attiecas uz visiem ieinteresētajiem uzņēmējiem, dažus no tiem var skart individuāli. Tā tas ir gadījumā, ja attiecīgais tiesību akts fizisku vai juridisku personu ietekmē dažu tās specifisko īpašību dēļ vai tādas faktiskās situācijas dēļ, kas to raksturo attiecībā pret jebkuru citu personu, un tādēļ to individuāli izceļ tādā pašā veidā, it kā šī persona būtu lēmuma adresāts (skat. iepriekš minēto Tiesas spriedumu lietā *Codorniu*/Padome, 19. un 20. punkts, un Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedumu lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

53 Šajā lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*, pirmkārt, uzsver, ka tas ir īpašnieks eksperimentālam vīna dārzam, kurā tiek ražotas vīnogas "Tocai friulano", un norāda uz lietā *Codorníu* taisītā sprieduma nozīmi, ņemot vērā attiecīgās vīnogulāju šķirnes ekonomisko un tirdzniecības vērtību; vīnogulāju šķirne veidojot "kolektīvu preču zīmi" un esot atzīta starptautiskajās tiesībās, it īpaši TRIPS līgumā.

54 Tas, ka atbilstoši prasītāja argumentiem prasītājs esot ražotājs, neļauj uzskatīt, ka tas ir individuāli izcelts tādā pašā veidā, it kā būtu lēmuma adresāts. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru akta vispārējais raksturs un tādējādi normatīvais spēks nevar tikt apstrīdēts, atsaucoties uz to, ka ir iespējams vairāk vai mazāk skaidri noteikt subjektu skaitu, kuriem tas noteiktā laika brīdī ir piemērojams, vai pat to identitāti, ja tas ir objektīvi piemērojams juridiskām vai faktiskām situācijām, kas ar šādu mērķi paredzētas normatīvajā aktā (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Codorníu*/ Padome, 18. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Sadam Zuccherifici* u.c./ Padome, 29. punkts).

55 Jānorāda, ka aizliegums nosaukumu "Tocai friulano" izmantot pēc 2007. gada 31. marta ir piemērojams vispārīgi, uz nenoteiktu laiku un visiem ar to saistītajiem uzņēmumiem, proti, šīs vīnogulāju šķirnes audzētājiem un attiecīgā vīna ražotājiem un tirgotājiem.

56 Turklāt tas, ka regula ietekmē kāda indivīda tiesisko stāvokli, nav pietiekams apstāklis, lai varētu uzskatīt, ka regula to skar individuāli (Pirmās instances tiesas 2004. gada 2. aprīļa rīkojums lietā T-231/02 *Gonnelli* un *AIFO*/Komisija, *Recueil*, II-1051. lpp., 38. punkts).

57 Turklāt, lai arī apstrīdētās regulas I pielikumā ietvertā tiesību norma, kuru prasītājs lūdz atcelt, var radīt būtiskas ekonomiskas sekas "Tocai friulano" ražotājiem Itālijā, starp kuriem ir arī *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia*, minētajā pielikumā ir arī tieši tāda pati tiesību norma, kas attiecas uz *tokay pinot gris* un ar to saistītajiem Francijas ražotājiem rada līdzīgas sekas, — abos gadījumos tiesībām izmantot vīnogulāju šķirnes nosaukumu paredzēts ierobežojums laikā ar noteiktu izmantošanas beigu dienu kā viena un tā paša mērķa vārdā paredzētais laika ierobežojums (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Nederlandse Antillen*, 77. punkts). Tādējādi sekas, ko prasītāji uzskata par tādām, kas nodara kaitējumu Itālijas ražotājiem, tos neskar individuāli salīdzinājumā ar citiem attiecīgajiem uzņēmējiem.

58 Jebkurā gadījumā ar to, ka dažus uzņēmējus kāds akts ekonomiski skar vairāk nekā to konkurentus, nepietiek, lai varētu uzskatīt, ka minētais akts tos skāris individuāli (Pirmās instances tiesas 2004. gada 10. decembra rīkojums lietā T-196/03 *EFfCI*/ Parlaments un Padome, Krājums, II-4263. lpp., 47. punkts).

59 Turklāt apstākļi, uz kuru pamata tika taisīts Tiesas spriedums iepriekš minētajā lietā *Codorníu*/Padome, uz šo lietu neattiecas. Minētajā lietā vispārēji piemērojams noteikums liedza prasītājam izmantot grafisku preču zīmi, ko tas reģistrējis un

parastā veidā izmantojis jau ilgu laiku pirms konkrētās regulas pieņemšanas, tāpēc, ņemot vērā izņēmuma tiesības, kas rodas preču zīmes reģistrācijas rezultātā, prasītājs šajā lietā pēc konkrētās regulas pieņemšanas bija pilnīgi atšķirīgā situācijā salīdzinājumā ar visiem pārējiem uzņēmējiem.

60 Šīs lietas apstākļi ir citādāki. No lietas materiāliem un paša prasītāja rakstveida dokumentiem izriet, ka nosaukums "Tocai friulano" gan Kopienas tiesiskā regulējuma, gan nacionālo tiesību aktu izpratnē ir vīnogulāju šķirne, kas ietver ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, un pats par sevi nav uzskatāms par ģeogrāfiskās izcelsmes norādi, kam piemērojams intelektuālā īpašuma tiesiskais regulējums un jāsniedz tajā paredzētā aizsardzība. Tiesa attiecībā uz normām, kas bija piemērojamas pirms apstrīdētās regulas stāšanās spēkā, ir nospriedusi, ka nosaukumi "Tocai friulano" un "Tocai italico" tobrīd nebija uzskatāmi par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, bet gan par vīnogu vai vīnogulāju šķirnes nosaukumiem, ko Itālijā atzīst par izmantojamiem noteiktu kvalitatīvo vīnu ražošanai atsevišķos reģionos šās dalībvalsts teritorijā. Toties ungāru vīni ar nosaukumu "Tokaj" vai "Tokaji" ir aprakstīti, izmantojot ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (iepriekš minētais spriedums lietā *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* un *ERSA*, 92. un 94. punkts). Nav ne pierādīts, ne arī tiek apgalvots, ka kopš tā laika "Tocai friulano" juridiskais statuss būtu mainījies. Lai arī prasītājs atsaucas uz senajām vīnogulāju šķirnes "Tocai friulano" audzēšanas tradīcijām Itālijā, tās vērtību gan ekonomiskā, gan sociālā nozīmē, kā arī uz to, ka tā esot uzskatāma par "kolektīvu preču zīmi", prasītājs tā arī nav pierādījis, ka nosaukumam "Tocai friulano" drīzāk nekā rūpniecisko un komercīpašumu regulējošās tiesību normas piemērojamas intelektuālo īpašumu regulējošās tiesību normas. Līdz ar to atsauce uz lietu *Cordoníu* šajā tiesvedībā nav pamatota.

61 Otrkārt, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* apgalvo, ka tam ar likumu ir noteikts uzdevums aizsargāt vīna "Tocai friulano" ražotāju ekonomiskās intereses, un precizē, ka kaitējums, ko šādām interesēm radītu apstrīdētā tiesību norma, skartu tikai prasītāju, jo attiecīgā vīnogulāju šķirne tiek audzēta vienīgi tā teritorijā. Šajā sakarā jāmin, ka ar reģiona kā vienības, kam ir kompetence risināt ekonomiskus un sociālus jautājumus savā teritorijā, vispārīgajām interesēm, kas var izpausties kā

reģiona ekonomiskajai labklājībai labvēlīgu rezultātu sasniegšana, nepietiek, lai uzskatītu, ka reģions skarts EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē (iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/*Nederlandse Antillen*, 69. punkts, un Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 7. jūlija rīkojums lietā T-37/04 R *Região autónoma dos Açores*/Padome, Krājums, II-2153. lpp., 118. punkts).

62 Treškārt, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* norāda, ka, darbojoties kā struktūra, kam reģiona teritorijā piešķirtas pilnvaras lauksaimniecības jomā, gadījumā, ja prasītājs to uzskata par pienācīgu, tas var grozīt attiecīgos valsts tiesību aktus; saskaņā ar valsts tiesību aktiem prasītājs arī nosakot vīnogulāju šķirnes, kas būtu jāaudzē tā teritorijā. Šajā sakarā gan jāuzsver, ka likumdošanas kompetences sadalījums dalībvalstī ir noteikts tikai attiecīgās dalībvalsts konstitucionālajās tiesībās un tam nav nozīmes, vērtējot, vai Kopienas tiesību akts, iespējams, skar administratīvi teritoriālas vienības intereses. Kopienas tiesību sistēmā iespējamo ar valsts tiesību aktu aizsardzības apsvērumiem pamatoto interešu pārstāvība jānodrošina valsts iestādēm, lai kāda būtu attiecīgās valsts konstitucionālā vai teritoriālā iekārta.

63 Turklāt tās likumdošanas pilnvaras, kas varētu piederēt nevis pašai dalībvalstij, bet kādai citai dalībvalsts publisko tiesību juridiskajai personai, pašas par sevi minētajai personai nepiešķir individuālu interesi prasīt kādas tādas Kopienas materiālo tiesību normas atcelšanu, kas neietekmē tās pilnvaru apjomu, jo parasti persona, kam piešķirtas šādas pilnvaras, tās neizmanto pati savās interesēs.

64 Visbeidzot jāpapildina, ka prasītāja apgalvojumi par kompetences sadalījumu Itālijas konstitucionālajā iekārtā jebkurā gadījumā nav pārliecinoši, jo neskar konkrēto jautājumu par vīnu cilmes vietas nosaukumu tiesisko regulējumu. Šajā sakarā nav apstrīdēta Komisijas atsauce uz Itālijas konstitucionālās tiesas judikatūru, saskaņā ar

kuru kompetence vīnu cilmes vietu nosaukumu jomā pieder nevis reģioniem, bet gan valstij. Katrā ziņā valsts tiesiskais regulējums par vīnogulāju šķirnes "Tocai friulano" izmantošanu pieņemts valsts akta veidā, tas ir, kā ministra 2002. gada 26. septembra dekrēts, ko lietai pievienojusi atbildētāja.

65 Līdz ar to nav pamatoti prasītāja apgalvojumi, ka apstrīdētā tiesību norma to skar tādēļ, ka ierobežo tā institucionālo kompetenci.

66 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka prasītājs nav pierādījis, ka apstrīdētās regulas konkrētā norma, kuru tas prasa atcelt, to būtu skārusi individuāli.

67 Šo secinājumu nevar apšaubīt, pamatojoties uz prasītāja reģiona argumentiem par efektīvas tiesiskās aizsardzības prasībām un nepieciešamību daudz plašāk interpretēt EKL 230. panta ceturto daļu. Tiesa ir noteikusi, ka efektīvas tiesiskās aizsardzības prasību dēļ tomēr nevar neņemt vērā EKL 230. panta ceturtajā daļā paredzēto nosacījumu, ka personai jābūt skartai individuāli (iepriekš minētais spriedums lietā *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, 44. punkts, un Tiesas 2004. gada 1. aprīļa spriedums lietā C-263/02 P Komisija/*Jégo-Quéré*, *Recueil*, I-3425. lpp., 36. punkts).

68 Visbeidzot, par nederīgu ir jāatzīst arguments, ko prasītājs balstījis uz Līguma par Konstitūciju Eiropai projekta III-365. panta 4. punktu, jo minētais dokuments nav stājies spēkā.

69 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka nevar uzskatīt, ka *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia* EKL 230. panta ceturtās daļas nozīmē individuāli skārusi apstrīdētās regulas I pielikuma 103. punktā ietvertās paskaidrojošās piezīmes veidā noteiktā tiesību norma, saskaņā ar kuru tiesības izmantot nosaukumu "Tocai friulano" pastāv līdz 2007. gada 31. martam, un tādējādi prasība kopumā ir jānoraida kā nepieņemama, un nav jāizvērtē, vai ir pamatotas citas Ungārijas Republikas izvirzītās iebildes par nepieņemamību.

Par tiesāšanās izdevumiem

70 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

71 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punktam dalībvalstis, kas iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Šajā lietā Ungārijas Republika, kas lietā iestājās Komisijas prasījumu atbalstam, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

izdod rīkojumu:

1) prasības pieteikumu noraidīt kā nepieņemamu;

2) prasītājs sedz savus un atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus;

3) Ungārijas Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Luksemburgā, 2007. gada 12. martā.

Sekretārs — Priekšsēdētājs

E. Coulon — H. Legal